

IGIENA CA DOMENIU DE CERCETARE ȘI DE REALIZĂRI IMPORTANTE DOCTORUL HABILITAT ÎN MEDICINĂ GRIGORE FRIPTULEAC LA 75 DE ANI

**Născut la 6 iunie 1943, în comuna Scumpia, Fălești.
Medic, domeniul de cercetare: igiena mediului, igiena mun-
cii, ecologia umană, educația pentru sănătate.
Doctor habilitat în medicină (2001), profesor universitar
(2004).**

S-au scurs ani plini de zbucliu, dar și de evenimente plăcute, perioade fericite și de importante realizări. Născut la 6 iunie 1943, în comuna Scumpia, Fălești, în perioada războiului, chiar în zona de bombardament, Grigore Friptuleac de mic copil a început să înțeleagă sensul luptei pentru existență. I-au rămas în memorie până în prezent crâmpoșele din perioada foametei, cotrobăirile prin podurile caselor când activiștii sovietici le-au luat ultimele rezerve de grâne, dar și bolile prin care au trecut frații și surorile.

A absolvit Școala medie de 10 ani din satul natal în anul 1959. În perioada 1961–1964 studiază la Școala de Medicină din Chișinău, absolvind-o cu mențiune. L-am cunoscut pe Grigore Friptuleac în anul 1964, când a fost înmatriculat la Facultatea de Medicină Preventivă, fiind ulterior colegi de facultate, apoi de activitate didactică și științifică în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”.

După absolvirea facultății, în 1970, Grigore Friptuleac se angajează în calitate de asistent universitar la Catedra de Igienă generală. Se pasionează de cercetare, abordează profund și multilateral tema sa preferată – „Caracteristica fiziologo-igienică a lucrărilor din legumicultură în câmp deschis”. Teza de doctorat cu aceeași temă o susține cu succes în 1979 la consiliul științific al Institutului de Igienă Muncii și Boli profesionale din Kiev, obținând gradul de doctor în medicină.

Totodată, a activat prin cumul în calitate de medic-șef sanitar al staff-ului republican al detașamentelor studențești din Republica Moldova, redactor științific netitular al Editurii „Cartea Moldovenească”,

redactor științific la Redacția principală a Enciclopediei Moldovei. Disponând de abilități metodice și didactice valoroase, în anii 1981–1988 îndeplinește funcția de șef de studii la Catedra de Igienă generală, unde este implicat cu toată responsabilitatea și străduința în modernizarea programelor de studii. În acest răstimp, a avut onoarea să facă parte din echipa distinșului profesor universitar, doctor habilitat, Nicolae Testemițanu.

În 1988 a fost transferat la Catedra de Igienă a Facultății de Medicină Preventivă. Este ales prin concurs la postul de conferențiar universitar și i se încredințează funcția de șef de studii. Din 1993 până în prezent este încadrat prin cumul în calitate de șef al Laboratorului științific „Igiena mediului” din cadrul Institutului Moldovenesc de Cercetări Științifice în domeniul Igienii și Epidemiologiei, mai apoi al Centrului Național de Sănătate Publică.

În anii 1995–1999, în virtutea bunului său nume, a experienței didactice, științifice, manageriale, este numit decan al Facultății de Medicină Preventivă. În această funcție realizează reforme importante în domeniul instruirii universitare și postuniversitare, consolidează colectivul facultății pentru acțiuni performante. În 1999 este ales șef al Catedrei de Igienă, pe care a condus-o timp de 17 ani. Actualmente activează ca profesor universitar la aceeași catedră.

În 2001 susține cu succes teza de doctor habilitat cu tema „Evaluarea igienică a factorilor exogeni determinanți în geneza litiazei urinare și elaborarea măsurilor de prevenție a ei”, iar în 2004 obține titlul

didactic de profesor universitar. Pe parcursul activității în USMF „Nicolae Testemițanu” a dat dovadă de cunoștințe vaste în domeniile igiena mediului, igiena muncii, ecologia umană, promovarea sănătății și educația pentru sănătate, ține cursuri și lecții practice la nivel înalt.

A elaborat peste 30 de îndrumări metodice. Este fondator al cursului „Ecologia umană” (1994), iar din 2007 – al cursului „Promovarea sănătății și educația pentru sănătate” pentru studenții facultăților de Medicină și Stomatologie. A perfectat și a elaborat 8 manuale și 4 compendii pentru lucrări practice.

Profesorul Grigore Friptuleac este un cercetător activ și productiv, a elaborat și a publicat circa 450 de lucrări științifice, inclusiv 8 monografii și 6 invenții, pentru care a fost menționat la expozițiile internaționale cu 4 medalii de aur, una de argint și una de bronz. Rezultatele cercetărilor sale le găsim publicate în prestigioase reviste, în materialele congreselor și conferințelor din țară și de peste hotare. Pentru monografia *Igiena muncii în agricultură*, apărută la Editura „Medicina” (Moscova), la care este coautor, i s-a acordat titlul de Laureat al premiului „F. F. Erisman” al Academiei de Științe Medicale din Federația Rusă.

Este fondatorul unei direcții științifice noi, „Igiena mediului”, pe care o dezvoltă neconținut, realizând o serie de implementări în practică cu suportul Ministerului Sănătății și al Guvernului Republicii Moldova. A pregătit 10 doctori în medicină și este coordonator

a 4 doctoranzi și 2 postdoctoranzi. Discipolii săi sunt încadrați în funcții înalte la Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, în procesul didactic la catedră, participă cu demnitate și responsabilitate la instruirea cadrelor medicale.

Colaborează fructuos cu savanți din țară și de peste hotare (România, SUA, Germania, Finlanda, Franța, Rusia, Ucraina), precum și cu organizații internaționale (OMS, ONU, UE, OIM etc.), obținând rezultate științifice și didactice remarcabile. A realizat mai multe proiecte naționale (instituționale și din cadrul programului de stat) și internaționale.

Profesorul universitar Grigore Friptuleac se bucură de autoritate printre studenți, colaboratorii Universității, lucrătorii serviciului practic și științific de sănătate publică din țară și de peste hotare. Este membru de onoare al Societății Științifice de Igienă și Sănătate Publică din România, membru al colegiilor de redacție a mai multor reviste științifice din țară și de peste hotare. Deține titlul de „Om Emerit” al Republicii Moldova, este decorat cu Medalia „Dimitrie Cantemir” a AȘM.

Cu ocazia aniversării a 75 -a, îi adresăm dragului nostru coleg cele mai sincere felicitări și urări de bine, sănătate, energie nesecată, liniște sufletească, realizări frumoase în continuare, aceeași pasiune și dedicație profesională pentru asigurarea sănătății publice.

Membru corespondent al AȘM
Viorel PRISACARI

Ion Moraru. *Șoapta florilor*, tehnică mixtă, 40 × 50 cm, 2015.